

**Oświadczenie złożone
przez senatora Jana Olecha
wspólnie z innymi senatorami
na 53. posiedzeniu Senatu
w dniu 29 kwietnia 2010 r.**

Oświadczenie skierowane do ministra rolnictwa i rozwoju wsi Marka Sawickiego

Szanowny Panie Ministrze!

W związku z przeprowadzoną przez Zachodniopomorski Oddział Regionalny ARiMR analizą dotychczasowej absorpcji środków pomocowych, przyznawanych w ramach tak zwanych kopert regionalnych limitów środków, uwzględniając stopień zapotrzebowania na wsparcie finansowe oraz specyfikę gospodarstw rolnych, przedkładamy materiał do rozważenia w celu zwiększenia środków w roku 2009 oraz do wykorzystania przy podziale środków w latach następnych w zakresie działania 121 „Modernizacja gospodarstw rolnych” w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013.

Proces wdrażania programów przedakcesyjnych oraz funduszy strukturalnych poparty działaniami popularyzującymi finansowe formy wsparcia inwestycji w sektorze rolnym przyczynił się do wzrostu w skali całego kraju zainteresowania producentów rolnych pomocą finansową. Jest to zjawisko zauważalne zwłaszcza w zachodniej części Polski, w szczególności w województwach zachodniopomorskim oraz lubuskim. Potwierdzeniem powyższego jest widoczny wzrost zapotrzebowania na wsparcie finansowe w zakresie modernizacji i unowocześnienia gospodarstw rolnych w ramach programów wdrażanych w latach 2002–2006 w województwie zachodniopomorskim. W ramach programu SAPARD działania 2 „Inwestycje w gospodarstwach rolnych” złożono dwieście sześćdziesiąt trzy wnioski o dofinansowanie na ogólną kwotę 11 143 199,35 zł, z czego ze względu na ograniczoną pulę środków, przyznana naszemu regionowi, zawarto sto osiemdziesiąt umów o dofinansowanie na kwotę 7 760 063,23 zł.

W kolejnym okresie, to jest w latach 2004–2006, w ramach działania 1.1 „Inwestycje w gospodarstwach rolnych” Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich” złożono we wszystkich naborach już tysiąc dwieście dziewięćdziesiąt sześć wniosków na ogólną kwotę 203 910 028,75 zł. W związku z ograniczonymi środkami przyznanymi dla województwa zachodniopomorskiego zawarto jedynie pięćset trzydzieści cztery umowy na kwotę zaledwie 76 787 999,10 zł.

Konsekwencją ogromnego zainteresowania przedmiotową pomocą finansową oraz kontynuacją opisanego powyżej zjawiska jest liczba złożonych wniosków w dwóch naborach wniosków w działaniu 121 „Modernizacja gospodarstw rolnych” w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013. Sytuacja jest wyraziście uwidoczniła zwłaszcza w kontekście bardzo niewielkich środków finansowych przyznaných województwu zachodniopomorskiemu.

Zgodnie z rozporządzeniem ministra rolnictwa i rozwoju wsi z dnia 10 października 2007 r. w sprawie podziału środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 limit w działaniu 121 „Modernizacja gospodarstw rolnych” dla województwa zachodniopomorskiego wynosił 1 131 210 900 euro, to jest 42 742 803 zł.

W ramach naboru wniosków w listopadzie 2007 r. w Zachodniopomorskim Oddziale Regionalnym ARiMR złożono ponad siedemset wniosków o przyznanie pomocy na kwotę ponad 140 milionów zł, co stanowiło blisko 340% wysokości środków przydzielonych w ramach koperty regionalnej. W skali kraju takie zainteresowanie przedmiotowym wsparciem odnotowały tylko dwa województwa: zachodniopomorskie i lubuskie.

Zmiana podziału środków PROW na lata 2007–2013, wprowadzona rozporządzeniem ministra rolnictwa i rozwoju wsi z dnia 27 lutego 2008 r. w sprawie podziału środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (DzU nr 34 poz. 199), zwiększyła limit dla województwa zachodniopomorskiego do poziomu 38 993 168 euro, to jest 143 386 933 zł, pozwalając na pokrycie wszystkich pozytywnie zweryfikowanych wniosków o przyznanie pomocy.

W związku z planowanymi na rok 2009 nowymi naborami wniosków w ramach poszczególnych działań PROW na lata 2007–2013 wprowadzono rozporządzeniem ministra rolnictwa i rozwoju wsi z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie podziału środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 nowe limity środków, w tym w zakresie przedmiotowego działania przewidziano dla województwa zachodniopomorskiego zaledwie 8 970 877 euro, to jest 39 328 324,77 zł.

Kolejny nabór wniosków, przeprowadzony w kwietniu bieżącego roku, pokazał jeszcze większe niż w naborze z 2007 r. zapotrzebowanie na pomoc ukierunkowaną na modernizację gospodarstw rolnych.

W ramach wspomnianego naboru do Zachodniopomorskiego Oddziału Regionalnego ARiMR złożono tysiąc czternaście wniosków na kwotę blisko 208 milionów zł, co stanowi około 528% przyznanego limitu środków. Limit ten został zwiększony do kwoty 78 656 653,92 zł, co pozwala na dofinansowanie czterystu czterdziestu jeden wniosków. Planowana jest kolejna zmiana rozporządzenia o podziale środków, która zwiększy dostępny limit środków o blisko 39 milionów zł, co pozwoli na dofinansowanie kolejnych stu dwudziestu trzech wniosków.

Wielkość gospodarstw rolnych w województwie zachodniopomorskim, a tym samym zwiększone zapotrzebowanie na środki finansowe przeznaczone na modernizację i unowocześnienie gospodarstw rolnych, przekłada się na średnią wnioskowaną kwotę pomocy, która dla omawianego regionu wynosi ponad 200 tysięcy zł i jest zdecydowanie najwyższa w kraju.

Dokonując podziału środków w ramach poszczególnych działań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013, prosimy w sposób szczególny zwrócić uwagę na kilka czynników stanowiących o zapotrzebowaniu na środki. Oto one:

- dotychczas przyznane limity środków dla województw;
- zróżnicowane zapotrzebowanie w różnych regionach kraju na pomoc w ramach działań programu;
- zasadność ekonomiczna realizacji inwestycji w kontekście zróżnicowanych wielkości gospodarstw rolnych w województwach;
- dotychczas przyznana pomoc w przeliczeniu na 1 ha w różnych regionach Polski.

W związku z tym prosimy również rozważyć możliwość przesunięcia niewykorzystanych środków pomiędzy działaniami, na przykład z działania 112 „Ułatwianie startu młodym rolnikom” do działania 121 „Modernizacja gospodarstw rolnych”, i zmniejszyć tym samym niedobór środków.

Z poważaniem
Grażyna Anna Sztark
Piotr Zientarski
Jan Olech